

Tapte alt i konkurs

– Det har vært mange vanskelige stunder

Folk i kommunen skulle gå inn i det nye året uten butikk, post og apotek. Men så dukket noen smarte hoder opp.

»Røyrvik Handel

Like før jul rykket Norges yngste ordfører ut og advarte folk mot å panikkhandle.

Det var konkurs i kommunens eneste dagligvarebutikk, og folk ville vite hvordan de skulle få tak i mat til jul. Nå var det plutselig tre mil og en fjellovergang til nærmeste butikk.

– Det er ikke mye igjen, sa kjøpmann Roger Hanssen etter at konkursen var et faktum. Tårene presset på. Han mistet både Joker-butikken og et eie-domsselskap i samme slengen.

Rammer alle

På tampen av året skal Roger prøve å stable seg selv og en ny fremtid i fjellbygda Røyrvik på beina. Han mener den store priskrigen mellom kjedene dreper de små.

– Marginene er blitt så trange at det nesten er blitt umulig å være kjøpmann i små samfunn. Det er noe som er feil når det ikke skal gå an å drive den eneste butikken i kommunen, mener Roger.

Bostyrer Hege Bjørgum Skillingstad har ankommet Røyrvik denne tirsdagsmorgenen like før jul for å få en oversikt. Før helga hadde Roger Hanssen sendt inn oppbudsskjema og hengt lappen på butikkdøra.

– Det var veldig vanskelig, medgir Roger, som siden han var 15 år gammel har jobbet i den lokale matbutikken.

Men en konkurs rammer alle i en av Norges minste kommuner. Mange av de litt over 400 innbyggerne må kjøre over 60 kilometer tur retur over en fjellovergang for å få tak i det mest nødvendige. Nærmeste butikk blir Coop Namsskogan eller Joker Brekkvasselv – eller over Stora Blåsjön til Sverige.

– Så du nedgangen komme?

– Det siste året har jeg skjont at det måtte skje noe hvis jeg skulle greie å holde det gående, svarer Roger.

Men ni millioner i omsetning holdt ikke i en tøff konkurranse med de store kjedene – og ikke minst grensehandelen.

– Det har vært toffe tak. De store gutta tjener store penger, mens det bare blir vanskeligere å få til noe på bunnlinja i de små kjøpmannseide butikkene,

mener Roger Hanssen.

I glansdagene var det to banker i Røyrvik, postkontor og livlig handel. På det meste hadde kommunen 762 innbyggere. Det var i 1976 med et levende gruvesamfunn.

– Jeg jobbet på postkontoret, sier Kjell Sigbjørn Lund, som styrer Facebook-siden «Røyrvik – Ei levende fjellbygd».

Han kjente til at noe var på gang nede hos Roger på Joker'n, og at det hadde gått dårlig det siste året.

– Men vi ble likevel overrasket da det kom opp plakater på butikken om at nærbutikken var konkurs. Vi ble overrasket over at det kom så brått. Og at det skjedde på verst tenkelige tidspunkt rett før jul.

1000 medlemmer

Kjell Sigbjørn har snart tusen medlemmer på facebook-siden. Det er over dobbelt så mange som bor i kommunen. Mange utflyttere følger også med på det som skjer i bygda.

– Jeg legger ut hva som foregår av små og store ting som konserter, gudstjeneste, basarer og så videre. Jeg legger også ut bilder fra ulike arrangementer, sier Kjell Sigbjørn, som denne dagen følger budsjettdebatten på streaming fra kommunestyresalen.

– Hva vil skje fremover?

– Ordføreren sier at vi skal prøve å få i gang noe igjen. Det jobbes på alle hold. Vi får tro at de gjør alt de kan, sier han.

Skulle stengt grensa

– Disse helvetes handelslekkasjene, sier Ove Trones, som er innom på kaffe på Limingen gjestegård. Datteren driver stedet mens han hjelper til når han må.

– Nærbutikken er det beste du har. Den dagen den er borte, kan det være kroken på døra.

Ove Trones bor i Namsskogan, men bryr seg om det som skjer i nabokommunen

– Bygdesamfunnet går ad undas. Det dør flere enn det blir født, og det skrelles av i lag og foreninger, sier han.

Marianne Krutå sitter også ved bordet. Hun synes konkursen i lokalbutikken var en forferdelig beskjed å få.

– Jeg tenker på alle som ikke kjører bil selv. Alt blir vanskeligere. Jeg hører på bygda at folk



snakker om apotekvarene, om de kommer eller ikke.

Vi drar ned til budsjettmøtet i kommunestyresalen og prøver å få noen ord med ordfører Kennet Tømmermo Reitan. Før jul satte kommunen opp buss til Namsskogan slik at innbyggere fikk handlet til jul.

– Vi har en del sårbare grupper som ikke har førerkort og som ikke kommer seg på butikken.

– De store gutta tjener store penger, mens det bare blir vanskeligere å få til noe på bunnlinja i de små kjøpmannseide butikkene.

Roger Hanssen, kjøpmann

Konkursen i nærbutikken påvirker alle. Ordføreren måtte være postmann og fordele pakker i postboksene uka før jul.

– Det blir balåt når vi bare har én butikk og den går konkurs. Og det er viktig å ivareta han Roger oppi dette også. Han er en innbygger i bygda, og har vært både tydelig og synlig personlighet i sentrum.

Vurderer spleiselag

Roger Hanssen er nyskilt, konkurs og arbeidsledig. Han har fått erfare at livet byr på det meste.

– Det er tøffe tak, medgir han.

Det er mye å tenke på. Roger er mest opptatt av de ansatte som mistet jobben og om varene i butikken blir ødelagt.

Bare dager før julaften blir det kjent at noen smarte hoder har tenkt. Noen vil ta ansvar i kaoset som har oppstått. Og kanskje er Roger en del av denne planen.

– Vi kom like før julehelga til

enighet med Grong Sparebank, som er største kreditor etter konkursen. Det betyr at forholdene ligger til rette for fortsatt butikkdrift i Røyrvik over nyttår, sier seriegründer Odd Mikkelsen. Han leder investorgruppen som står bak initiativet

– Vi ønsker at butikken skal drives videre som en Joker-butikk. Det er Kjøpmannshuset som eier kjedenavnet «Joker», og vi er også i god dialog med dem, sier Mikkelsen.

Når driftskonseptet er klart, starter arbeidet med å realisere døgnåpen butikk 24/7.

– Det vil bli vurdert et spleiselag der bygdefolket inviteres til å delta i finansieringen, sier Mikkelsen.

Ikke ferdig likevel

Kjøpmann Roger Hanssen ble 50 år nå i oktober.

– Da jeg tok valget om å sende inn oppbudsskjema, kjente jeg at jeg var totalt ferdig med butikk, jeg måtte finne på noe



Kjøpmann Roger Hanssen er konkurs og arbeidsledig. Konkursen i nærbutikken påvirker alle. I glansdagene var det to banker i Røyrvik, postkontor og livlig handel.
FOTO: LEIF ARNE HOLME

annet. Men etterpå gikk jeg rundt og skrek og surret og tenkte: Faen, jeg kan jo ikke være ferdig med dette. Det er dette jeg elsker her i livet.

Roger vet ikke hvor mange klemmer han har fått.

– Det har varmet, det har vært

mange vanskelige stunder.

– Hva med fremtiden?

– Jeg tror det blir videre butikkdrift, men om det blir med meg eller andre, vet jeg ikke.

LEVIN NESTVOLD JR. 951 98 651
levin.nestvold@adresseavisen.no

Fakta

Best å bo i

Røyrvik, på sørsamisk Raarvihke, ligger ved foten av Borgefjell Nasjonalpark. Fjellkommunens, som i år kan feire 100 år, grenser til Namsskogan i vest, Lierne i sør, Nordland i nord og Sverige i øst. Røyrvik inngår i forvaltningsområdet for samisk språk.

Med en befolkningstetthet på 0,32 innbyggere per kvadratkilometer er Røyrvik landets nest minst tettbefolkede kommune etter Kautokeino. Røyrvik blir dermed den minst tettbefolkede kommunen i Sør-Norge.

I 1991 kårer NRK P2's aktualitetsmagasin «Her og Nå» Røyrvik som landets nest beste kommune å bo i. Innbyggertallet falt dramatisk etter at Grong Gruber opphørte den nest siste maidagen i 1998. Over 100 innbyggere mistet jobben.

I løpet av første kvartal i 2023 er det 430 innbyggere i Røyrvik. 46 av dem er innvandrere fra Syria (15), Sverige (14), Polen (5) og Ukraina (3), Russland (3), India (3) og Libanon (3).



Bostyrer Hege Bjørgum Skillingstad møtte banken og Jens Petter Aarli i Namsskogan utvikling i den konkursstengte butikken. Kjøpmannen holdt seg i bakgrunnen.



Ove Trones og Marianne Krutå.



Kjell Sigbjørn skriver om det som skjer i fjellbygda.



Roger Hanssen vet ikke hva som skjer på nyåret.



Bilde fra Epirus i Hellas. FOTO: APOLLO

»Reiseliv

Apollo med tre nye reise-mål direkte fra Værnes

Reiseselskapet Apollo lanserer tre nye europeiske feriemål fra Trondheim Lufthavn Værnes.

I tillegg til flyvningene til Kreta, Rhodos og Santorini setter reisearrangøren nemlig opp en splitter ny rute til regionen Epirus på det greske fastlandet, med reise-mål som byene Parga, Sivota og Zagoria, melder Apollo i en pressemelding.

– Regionen Epirus er et mekka for alle som elsker Hellas. Her finner du ikke bare noen av landets lekreste strender, klareste badevann og mest majestetiske natur, du kan også oppleve helt nye sider ved landet du ikke ante eksisterte. Dette er utvilsomt reise-målet i Hellas som har overrasket og trollbundet meg mest, sier Beatriz Rivera, kommunikasjonssjef i Apollo i pressemeldingen.

Det er ikke bare Hellas trønderne kan reise direkte til i sommer. Apollo lanserer i tillegg to splitter nye land på programmet: Kypros og Bulgaria.

– Interessen for Kypros vokser stadig, spesielt på grunn av varmegradene som strekker seg langt utover sesongen her hjemme. Middelhavsgastronomi og ikke minst herlige hotellopphold og uforglemmelige båtturer.

Totalt tilbyr Apollo fire reise-mål på Kypros, opplyser Apollo.

ATLE BERSVENDSEN
atle.bersvendesen@adresseavisen.no

»Energi

NHO-sjefen vil ha mer vindkraft

NHO-sjef Ole Erik Almlid sier at det grønne skiftet går for sakte – og at vi må bygge mer vindkraft.

– Dette engasjerer meg voldsomt, sier Almlid til Klassekampen.

– Om noen år kommer vi til å se tilbake og si at vi brukte altfor lite tid på klimakrisen. Det er helt krise at det går så sakte. I 2024 må det settes alle kluter til for at Norge skal nå klimamålene, sier han. NTB